

"Ara, al camp hi ha prou tranquil·litat"

Després d'un tempestuós debat parlamentari, el conseller d'Agricultura, Ramaderia i Pesca de la Generalitat de Catalunya, Francesc X. Marimon analitza les conseqüències que pot tenir la reforma de l'oli i la situació del sector porcí arran de la pesta.

Sembla que ens trobem en un moment crucial en política agrària que determinarà si, en el futur, tindrem pagesos perquè els subvencionarem o no en tindrem perquè la liberalització portarà a la desaparició de l'agricultura tal com l'entenem avui. Som en una cruïlla?

—Si per cruïlla entenem un moment de canvi, evidentment que sí, que hi som, perquè el document de l'Agenda 2000 és el document més important de política agrària que mai s'hagi posat sobre la taula. Però jo crec que la cruïlla del futur de l'agricultura catalana va ser la incorporació a la CEE i això és evident fins el 1993. Fins aquest any hi ha una pèrdua d'ocupació en la nostra agricultura i, per això, quan es fan servir dades d'aquests últims deu anys hi ha un balanç negatiu. Però del 1993 fins ara Catalunya ha recuperat el 8,4% d'ocupació agrària i em sembla que això és significatiu perquè, probablement, des de primers de segle que no se n'havia recuperat, de població agrària. I aquesta dada fa pinya amb unes altres que demostren les possibilitats de la nostra agricultura. Del 1993 fins ara la nostra renda agrària ha augmentat respecte a l'europea, la qual cosa vol dir que hem guanyat molta competitivitat. Això és degut a tres coses: primera, que rebem ajudes d'Europa i, per tant, juguem amb les mateixes cartes; segona, que quan jo vaig arribar a la Conselleria, els pagesos obtenien crèdits al 14%, i ara els obtenen al 5,5%; i, tercera, que hem capgirat la fiscalitat agrària: el grup de CiU al Congrés ha presentat una vintena llarga de modificacions fiscals que han fet guanyar molta competitivitat al pagès.

—Però els altres partits polítics no veuen igual de positiva la seva política, perquè en el debat de política agrària, a vostè, el van criticar força.

—Relativament. Cal reconèixer, perquè no ens acusin de triomfalisme, que hi ha comarques i hi ha sectors que no van tan bé com caldria. Però, una vegada reconegut això, que algú em digui quin és l'indicador que marca que l'agricultura, a Catalunya, va malament. Totes les dades que he donat són positives. Però hi ha qui diu que la població agrària s'ha envellit. Doncs, si mirem les dades d'Eurostat, no hi apareix aquesta dada. Si mirem la població ocupada en agricultura menor de vint-i-cinc anys, a la Unió Europea

MARC VILA

"Malestar amb una organització professional agrària no vol dir malestar al camp. Ara mateix, al camp hi ha prou tranquil·litat."

►►

"Una lliçó molt clara de la pesta porcina és que, si volem tenir la cabana sana, hem d'equilibrar les truges amb l'engreix, i que no convé portar garrins de fora."

és del 9,6%; la mitjana de l'estat espanyol és del 10,3% i a Catalunya és més alta: 11,6%. Per tant, tenim una població agrària més jove que la mitjana europea. Aquest és un tema sobre el qual s'ha fet demagògia: un representant tan seriós com és el d'Iniciativa per Catalunya em diu que Catalunya és el país que té els titulars d'explotació més envellits. Totalment d'acord! Perquè tenim la tradició de l'hereu i aquí el pare és el titular de l'explotació, independentment que es jubili o no es jubili, fins que no es mor. No es pot confondre una particularitat cultural del nostre país amb un indicador econòmic.

—*Per què hi ha hagut, doncs, tanta polèmica? El secretari general d'Unió de Pagesos, Pep Riera, va qüestionar aquestes estadístiques.*

—El Pep dirà el que vulgui, però nosaltres no hem fet servir ni una xifra nostra. Aquestes xifres són d'Eurostat. Ell diu que hi ha una agricultura submergida que no apareix. Potser sí, però aquí i a tots els països d'Europa. Jo crec que, tradicionalment, a casa nostra hem tingut una posició respecte al camp que cal variar, que és de considerar-lo la ventafocs. Això és negatiu per a la dignitat del sector. L'altre dia, l'editorial d'un diari destacava que, ara fa unes setmanes, estàvem contents pel resultat d'Alimentària, que van ser espectaculars, i una setmana després ens adonem que tot va molt malament. No té ni cap ni peus.

—*Llavors, creu que el camp podrà assumir un pressupost cada vegada més petit?*

—És que no s'hi dediquen menys recursos. Evidentment que el pressupost de la Generalitat de Catalunya per a Agricultura ha baixat, sobretot aquests dos darrers anys, igual que ha baixat en totes les administracions. Però el pressupost gestionat per nosaltres (que inclou també les ajudes que vénen de les altres administracions) ha pujat.

—*Llavors, si tot va bé, per què hi ha malestar?*

—No, malestar, no n'hi ha.

—*Però hi ha qui fa una oposició molt dura. Per quin raó?*

—Això és natural. Si aquest debat hagués estat en un altre moment, segurament que no hauria estat tan dur. Jo, per exemple, quan feia la meua intervenció sentia que a les files socialistes animaven el Vilalta dient-li "fot-li canya, fot-li canya". Més amb esperit prelectoral que no de rigor. Quan Benet Tugues em diu que demana la meua reprovació perquè els pagesos catalans han perdut competitivitat i jo li ensenyo aquestes dades d'Eurostat, ell hauria de retirar-la, no? Si no ho fa, és perquè és el joc. Al camp català no hi ha malestar. Tenim un gran malestar amb Unió de Pagesos, agreu-

jat per la Pesta Porcina Clàssica (PPC). I això ha passat perquè ells han defensat un seguit de posicions que nosaltres no podíem assumir. La normativa comunitària no ens ho permet. Per la PPC hem d'atendre les recomanacions del Comitè Veterinari Permanent. Si nosaltres demanem de vacunar i ens diuen que no, nosaltres no podem permetre la vacunació. Però malestar amb una organització professional agrària no vol dir malestar al camp. Ara mateix, al camp hi ha prou tranquil·litat.

—*Parlant de la pesta porcina. Ara que semblava que ens n'havíem deslliurat, torna a revifar en les comarques de Ponent. Com s'explica?*

—El dia que vam anunciar l'aixecament de la pesta a la zona vam emetre un comunicat dient que hi havia perill i que en qualsevol moment podia manifestar-se'n un nou focus. En aquest moment hi ha tot de països europeus amb PPC, països que nosaltres havíem

seguit perquè ens pensàvem que ho feien millor. Després hem vist que no, o que ho fan igual. Aquí ha hagut una afectació molt important a les comarques de Ponent i aquest virus és un virus molt difícil de controlar. Ens passa el que passa als Països Baixos i a Alemanya. El que sí que es demostra és que, amb el tractament que ens mana el Comitè Veterinari Permanent, es pot combatre el mal.

—*Un problema és que la importació de garrins dels Països Baixos continua i...*

—...No. Cal desmitificar una cosa que fa temps que va sortir i que encara hi ha gent que es creu i és que holandesos i alemanys porten garrins aquí a engreixar. Això no és cert. El que és cert és que els productors catalans compren molts garrins a fora. Però són nostres. Perquè? Perquè hem tingut una estructura productiva en què la capacitat d'engreix és superior a la de producció de garrins. Una lliçó molt clara de la PPC és que, si volem tenir la cabana sana, hem d'equilibrar

les truges amb l'engreix, i que no convé portar garrins de fora. No convé, perquè el programa de control europeu no funciona i no ens en podem refiar. En aquest moment jo no diré que no hi hagi gent que importi animals, però per sort cada vegada es va equilibrant més. El que sí que s'ha demostrat és que la sanitat europea té uns problemes greus i, sense cap mena de dubtes, s'ha de fer un plantejament nou d'aquesta sanitat.

—*I el sector ha de passar a fer cicle tancat, amb truges, producció de garrins i engreix?*

—Jo crec que el sector de Catalunya va mal acostumat per una raó. Nosaltres hem passat dotze anys sense tenir cap malaltia important. Això ha fet confiar el sector i l'administració. Però no es poden rebaixar les

"Cal reconèixer, perquè no ens acusin de triomfalisme, que hi ha sectors i comarques que no van tan bé com caldria. Una vegada reconegut això, que algú em digui quin és l'indicador que marca que l'agricultura va malament."

normes de bioseguretat. I la gent ha d'estar molt conscienciada. Els dos últims casos de PPC han aparegut en explotacions on el bestiar ha estat malalt molt de temps i els seus propietaris no ens han avisat i això no pot ser. Ara, si el sector fa bé les coses, ens en podem sortir.

—*Passem a la reforma europea de l'Organització Comuna del Mercat de l'Oli. Fischler ha presentat una proposta d'ajudes a la producció. És clar que un pagès de les Garrigues produeix la meitat o una tercera part d'allò que produeix un de Jaén. Com es farà perquè les ajudes no siguin també la meitat?*

—Jo crec que, una vegada fixades les ajudes a la producció, dins l'estat espanyol ha d'haver un element corrector, segons les zones de producció històriques. Hi ha zones, com les Garrigues, on l'olivera no té un cultiu alternatiu i això s'ha de considerar. Podem intentar que l'OCM ho reculli, però jo crec que serà més fàcil de recollir-ho després, dins l'estat.

—*És a dir, després de la negociació amb Europa, en caldrà una altra amb Madrid?*

—Sí, una altra aquí, que acostuma a ser més dura. Perquè a Catalunya, en tots els temes agraris, hem d'aspirar a una regionalització. Així, si hi ha una penalització pel fet de produir més, que s'apliqui a la zona que ha produït massa, no a totes. De totes formes, ara, en aquest moment, el que hem d'aconseguir és que ens augmentin l'ajut a la producció, perquè si ens donen el que proposa Fischler (una ajuda per 625.000 tones), malament, rai. Jo veig que, dins de poc, l'estat atenyerà una producció d'1,5 milions de tones, mig milió més que no ara. És a dir que ara hem de procurar que Fischler no prengui com a referència les dades de 1993 i 1994 en què, per la sequera, vam tenir unes produccions de 400.000 tones, perquè, si no, el 2002, quan produïm 1.500.000 tones, l'ajut a 625.000 tones no serà res.

—*El DARP va parlar de fer el Centre Català de l'Oli (CCO) a Reus, però des de les Borges Blanques el demanen per a ells per reequilibrar el territori. On serà finalment?*

—Aquí, tothom en parla i ningú no sap què és el Centre Català de l'Oli. A Catalunya, l'administració ja té mecanismes per a treballar en el sector, que són la conselleria, l'Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries (IRTA) i, a més, tenim Prodeca. És a dir, que nosaltres no necessitem res més. Quina és la realitat de l'estat? Que hi ha un Centre Oleícola Espanol. Llavors, nosaltres fem una reflexió: aniria molt bé de tenir un Centre Català de l'Oli i no anar penjats en un Centre Oleícola no-sé-què. Qui l'ha de fer? El sector, no pas l'administració. Hauria de servir d'eina que comprometés tot el sector a tirar endavant projectes. Però la polèmica sobre la seu no té sentit. El que és

important és que el sector analitzi la proposta i digui si la troba interessant. Perquè tothom diu que la veuen interessant, però ningú no fa cap pas endavant per constituir-la. Ara llanço una idea: el Centre Català de l'Oli pot anar a Reus i a les Garrigues es pot fer una delegació especialitzada en l'olivera arbequina i en la varietat d'aquesta comarca. Això és perfectament possible.

—*De la pesca, no se'n parla mai. Fa poc hi ha hagut un conflicte entre pescadors catalans i valencians. El sector es troba en regressió i això n'és una conseqüència?*

—En aquests últims anys, nosaltres hem reduït la flota pesquera catalana. Aquí hem utilitzat al màxim els ajuts europeus per aconseguir-ho i, a més, hem invertit diners nostres per una raó. Cada vegada els vaixells de pesca tenen més capacitat de captura. Ara la tecnologia ha posat a l'abast del pescador una sèrie d'eines que li permeten de ser molt més eficaç. Però les captures només tenen petites variacions i això vol dir que hem arribat al màxim de l'explotació de la nostra plataforma. Si estirem més la mà, tindrem regressió. Fa poc hem aconseguit una cosa molt positiva: i és que, dintre de la nostra costa, Catalunya és sobirana. És a dir, si nosaltres no autoritzem que una barca de Palamós se'n vagi a Roses, no ho pot fer. I si una barca andalusa vol venir també necessita un informe preceptiu nostre. Això el 1997 encara ho controlava el ministeri. A més d'això, a Catalunya fem una sèrie de parades biològiques. Un possible font de conflicte pot ser que, quan nosaltres fem una parada biològica, un pescador d'una comunitat veïna pugui atansar-se a les nostres aigües. Ara precisament jo preveig tractar d'això amb València, una administració amb la qual, en la majoria d'assumptes agraris, hi tenim bona sintonia.

"Hem guanyat competitivitat per tres coses: primera, que rebem ajuts d'Europa i, per tant, juguem a mb les mateixes cartes; segona, que quan jo vaig arribar al Departament, els pagesos obtenien els crèdits al 14%, i ara els obtenen al 5%; i, tercera, que hem capgirat la fiscalitat."

Jordi Fortuny / Àlex Milian